

נכ"ז

לילה כיום יאיר

שערים אל
הסדר של פסח

נלקט ונערך בחמלת ה' עלי
אברהם באום

תוכן

1הקדמה

שער א' - שורשי יציאת מצרים

9.....	מבוא
10.....	פרק א בחירת זרע אברהם
17.....	פרק ב בירור הזרע
24.....	פרק ג בנין כלל ישראל
29.....	פרק ד בארץ לא להם
37.....	פרק ה תכלית גלות מצרים

שער ב' - פסח

45.....	מבוא
47.....	פרק א הקרבנות
53.....	פרק ב קרבן פסח
56.....	פרק ג עבודת עם אחד לא-ל אחד
65.....	פרק ד בני בכורי ישראל
70.....	פרק ה בכור לעומת בכור
75.....	פרק ו עשרת המכות
79.....	פרק ז עשרה מי יודע
89.....	פרק ח סדר המכות
96.....	פרק ט מעשרה המאמרות לעשרת הדברות
100.....	פרק י ביטול העבודה הזרה

שער ג' - מצה

111.....	פרק א הלחם הפשוט
119.....	פרק ב למעלה מן הזמן
123.....	פרק ג זריזות
129.....	פרק ד איסור חמץ
133.....	פרק ה ביעור חמץ
140.....	פרק ו מיכלא דאסוותא
145.....	פרק ז לקראת מתן תורה
150.....	פרק ח חמץ ומצה

שער ד' - מרור

159.....	מבוא
.....	חלק א' - הכרח ההסתר
164.....	פרק א ההטבה השלימה
168.....	פרק ב גילוי היחוד
174.....	פרק ג גילוי המלכות
178.....	פרק ד טוב יצר כבוד לשמו

פרק ח'

סדר המכות

וַיִּגְדֹּף ה' אֶת־מִצְרַיִם נֶגֶף וַיִּפְּאוּ (ישעיה יט, כב)

התבאר בע"ה שעשרה הם גילוי שלם משורש השורשים עד הסוף וכן בכיוון הפוך. וכל המציאות כולה שגילה הבורא ית"ש נכללת בעשרה, שאין אף חלקיק אחד במציאות שאין בו אותם העשרה¹; כי כל החלקיקים נכללים שוב לקומה שלימה, ואין כאן אלא מציאות אחת בלבד והכל אחד. וזה עצמו מה שהתכוונו לגלות עם כל המציאות הזאת. וראינו שבקומה השלימה הזאת, נבחנות חלוקות שונות: לאחד ותשעה, לאחד ושלושה של שלושה, לשלושה ושבעה, לחמשה וחמשה, וכל אחת מהן מגלה בחינה מיוחדת. אחד ותשעה היא חלוקת כלל ופרט - הכלל שלם והפרטים חסרים - והיא המהלך של יציאת הפרטים מתוך הכלל והשתלמותם בשובם אליו. כשורש ואילן (ומבחינה זאת היא אחד הוא הראשון) או כאילן ופרי (ומבחינה זאת היא אחד"ה הוא העשירי). והמהלך הזה עצמו בהתפרטותו יוצר חלוקה לשלוש קומות של שלושה זו למעלה מזו והעשירי בראשם או בתחתיתם; זאת הבחינה של מהלך לקראת הגעה אל תכלית למדרגותיו, מן המקסימום ריחוק והעלם ועד הגילוי הגמור. וממבט אחר מתחלקת הקומה למחשבה וגילוייה במעשה, והם שלושה ושבעה; זהו המבט מצד ההבחנה בין פנימיות וחצוניות, נשמה וגוף. ותכלית הכל הוא החיבור השלם בין משפיע ומקבל עד שביחד יהיו מציאות אחת ממש; ועל זה מורה החלוקה לחמשה וחמשה, שוים ומקבילים זה לזה לגמרי. זאת המציאות של ברית.

ועל פי ההקדמות הללו יובן הטעם למנין המכות וסדרן.

כי התכלית של סדר המכות היתה לברר את אמונת היחוד. וזה מחייב קומה שלימה של עשרה, שתגלה שיש ברית בין משפיע ומקבל; ושהכלל חל על הפרט ומחזירו לאין-סוף; וכל המהלך כולו על כל הסתעפויותיו, משורש אחד יוצא והולך אל תכלית אחת; ואין פירוד בין מחשבה למעשה ובין נשמה לגוף כלל, שכל מה שמתגלה בחצוניות העולם, הנראה כסותר את הכוונה שבפנימיותו, באמת אינו אלא מגלה אותה; כי הכל מציאות אחת שלימה משורש השורשים ועד הסוף. וכל זה אינו מתגלה אלא בעשרה.

וכל סדרי העשרה נמצאו במכות, לגלות כל בחינות היחוד השלם.

החלוקה לתשעה פרטים וכלל אחד שבעשרת המכות כבר הצבענו עליה למעלה², שהיו המכות עולות מדרגה אחר מדרגה מתחתוני התחתונים עד שמי השמים העליונים ומגלים שליטתו של הבורא ית"י על כל פרטי המציאות כולם. והמכה העשירית היתה טהרה, היצור הכולל את כל פרטי מדרגות המציאות בקומה אחת. ודוקא בבכורה - מקודת הראשית.

ואת צחינו הציל³, ובזה התברר מהו הכלל האמיתי המחזיר את כל הפרטים לאין-סוף.

2 בפרק ו' מהמהר"ל, גבורות ה' פרק ל"ד
3 שמות יב, כז

הס"א, ספר יצירה פרק א' משנה ב' אופן א' סוף ד"ה
וכס ח"ה ושאר מקומות